

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU

ARXIU

RICARDO BASTID PERIS

INVENTARI

Ricardo Bastid Peris

(València, 1919 – Buenos Aires, 1966)

Pintor i escriptor

Perfil biogràfic

Ricardo Bastid Peris va nàixer i va passar la seua infància a València. Va estudiar el batxillerat en l'Institut Lluís Vives i va assistir a classes en la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles. Durant esta època es va iniciar la seua formació política en ingressar en la Federació Universitària Escolar (FUE); més avant va formar-ne part de la junta directiva. En 1936 es va afiliar al Partit Comunista, en el qual romandria fins a 1960.

A finals de 1936 va anar voluntari al front com a milicià, i en 1938 va ingressar en l'Escola Popular de Guerra de Paterna. Una vegada acabada la guerra, la persecució política el va obligar a recloure's a casa de familiars i amics, temps que va emprar per a estudiar i pintar. Passats uns anys, junt amb Ricardo Muñoz Suay, va anar a Madrid, on no era conegut. Allí van intentar reorganitzar la FUE amb altres companys madrilenys com Manuel Tuñón de Lara, Nicolás Sánchez-Albornoz o Manuel Lamana. Junt amb la resta del grup va ser detingut per "rebel·lió i auxili a la rebel·lió". Va ingressar en la presó d'Alcalá de Henares en espera de juí i va ser traslladat posteriorment al Penal d'Ocaña per a un consell de guerra; condemnat a presó, va complir la condemna en Alcalá d'Henares, d'on va eixir tres anys després (1949) en redimir la pena com a professor de presos comuns.

Després d'eixir de presó, de nou a Madrid, va ser cartellista i ajudant de decoració en els estudis Sevilla Films, entre altres treballs. En 1950 es va casar amb Carmen Tapia, mestra i companya d'inquietuds polítiques. Per esta època es va enlairar la seua carrera com a pintor, va realitzar diversos treballs (retrats, murals...) i va participar en diverses exposicions: en 1952 va exposar en el Primer Salón de Primavera "Turner" del Círculo de Bellas Artes de Madrid i en l'Exposición Nacional de Bellas Artes; en 1953 va obtindre un premi en el Salón de Dibujo i en 1955 va realitzar la seua primera exposició individual en el Saloncillo de la Revista Ateneo de Madrid i va participar en la III Biennal Hispanoamericana de Arte, a Barcelona.

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU. Arxiu Ricardo Bastid Peris

INVENTARI

En 1955 va tornar a ser detingut i va ingressar en la Dirección General de Seguridad. Va ser posat en llibertat condicional, però en 1956 se'l va citar per a un nou consell de guerra, per la qual cosa va resoldre exiliar-se. Va passar a França amb passaport fals i un permís d'una hora per a pintar un paisatge. Quan la seua esposa va aconseguir reunir-se amb ell, ambdós es van traslladar a la República Argentina, establint-se en Buenos Aires en 1957.

En Argentina va treballar com a assessor literari en editorials com Losada, Fabril i Codex, i va continuar la seua carrera artística i literària. Va publicar la seua novel·la "Puerta del Sol" i va presentar "Los años enterrados" (amb pseudònim) al premi Nadal. També va exposar amb èxit en diverses ciutats, destacant l'exposició de la Galeria Velázquez de Buenos Aires, o la de la Galeria "O" de Rosario. Al mateix temps es movia en les tertúlies de l'avantguarda cultural argentina, junt amb altres republicans espanyols exiliats.

Ricardo Bastid va morir en 1966 a causa un accident de trànsit en Buenos Aires, en la plenitud de la seua carrera creativa i sense haver aconseguit el seu desig de tornar a Espanya.

Quin fons es conserva

L'arxiu està constituït per 57 unitats documentals de documentació escrita i gràfica relacionada amb la vida personal i laboral de Ricardo Bastid, tant dels anys anteriors a la seua marxa a Argentina com de l'època del seu exili en Buenos Aires. Entre els documents destaquen els originals de cinc obres literàries inèdites (poesia, narrativa i teatre), així com la documentació relativa al seu ingrés a la presó i la seua partida a l'exili. També inclou el dossier "Ricardo Bastid Peris: (1919-1966): obra y memoria" de María Matilde de Tomás Bastid, en format de CD-ROM.

Importància del fons

Encara que és un fons xicotet, té interès com a testimoni de l'exili republicà a Amèrica dels anys cinquanta i seixanta. També té importància per a la investigació de l'obra literària i artística de Ricardo Bastid.

Com ha ingressat

Al març de 2016 la seua neboda i hereua María Matilde Tomás Bastid va entregar a la Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu un CD-ROM contenint el dossier "Ricardo Bastid Peris: (1919-1966): obra y memoria". Posteriorment, el 16 de setembre de 2016, va fer donació de l'arxiu personal i familiar de Ricardo Bastid Peris.

Condicions d'accés

Es permet la consulta de la documentació amb finalitat d'investigació històrica i cultural. [Normativa general d'accés i ús de la Biblioteca Valenciana.](#)

Instruments de descripció

[📄 Inventari](#)

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU
ARXIU
RICARDO BASTID PERIS
INVENTARI

SUMARI

DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR.....	5
OBRA DE CREACIÓ.....	6
DOCUMENTACIÓ LABORAL / PROFESSIONAL	6
CORRESPONDÈNCIA	7
DOCUMENTACIÓ GRÀFICA.....	7

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU. Arxiu Ricardo Bastid Peris

INVENTARI

DOCUMENTACIÓ PERSONAL I FAMILIAR

DOCUMENTACIÓ CIVIL

- ARBP 1 / Document Nacional d'Identitat de Ricardo Bastid Peris (Madrid, 30-3-1953).
ARBP 2 / Certificat en extracte d'Acta de naixement de Ricardo Bastid Peris (València, 3-11-1938).
ARBP 3 / Còpia de Certificat de Defunció de Ricardo Bastid Peris (Buenos Aires, 27-5-1966).

DOCUMENTACIÓ ASSOCIATIVA

- ARBP 5 / Carnet del Círculo de Bellas Artes de Madrid a nom de Ricardo Bastid Peris (Madrid, 12-1-1955).
ARBP 6 / Carnet de la Sociedad Argentina de Escritores a nom de Ricardo Bastid (Buenos Aires, ca. 1957).
ARBP 4 / Carnet de la Asociación de Dibujantes Españoles a nom de Ricardo Bastid Peris (Madrid, 16-1-1950).

DOCUMENTACIÓ LEGAL I JUDICIAL

- ARBP 15 / Citació de la Jefatura Superior de Policía, Comisaría de Chamartín, a Ricardo Bastid Peris (Madrid, 10-7-1956).
ARBP 14 / "Certificado de Liberación Condicional" de Ricardo Bastid Peris (Alcalá de Henares, 13-3-1949).
ARBP 16 / Declaració jurada per a repatriació definitiva de Ricardo Bastid Peris (Buenos Aires, 29-4-1963).
ARBP 17 / Declaració jurada per a repatriació definitiva de Carmen Aurelia Tapia Guevara (Buenos Aires, 29-4-1963).
ARBP 13 / Certificat de bona conducta de Ricardo Bastid Peris firmado por Manuel Iranzo Roig (Valencia, 30-4-1947).

RECORDS PERSONALS

- ARBP 7 / Invitació de boda de Ricardo Bastid Peris y Carmen Tapia Guevara (Valencia y Madrid, 11-1950) .
ARBP 10 / "Agenda 1948" amb anotacions manuscrites i amb adreces (1948).
ARBP 11 / Llibreta amb notes manuscrites, adreces i telèfons.

RECONeixEMENT I CRÍTICA

- ARBP 38 / Retall de premsa del diari La Nación "Fué otorgado el Premio Losada 1958" (1-11-1958).
ARBP 39 / Retall de premsa del diari Correo de la tarde "Premio Internacional de Novelas Editorial Losada 1958" (19-12-1959). Estava *grapat amb ARBP 32*.
ARBP 40 / Retall de premsa amb la resolució del jurat del Concurso Internacional de Novela de l'Editorial Losada (1958).
ARBP 41 / Exemplar de la revista "Negro sobre blanco" (n. 9) amb article sobre l'entrega del Premio Internacional de Novelas Editorial Losada 1958 i fragment de la novel·la de Ricardo Bastid "Puerta del Sol" (8-1959).
ARBP 42 / Retall de premsa de Noticias Gráficas "Puerta del Sol, por Ricardo Bastid" per B. V. (17-11-1959).
ARBP 43 / Exemplar de la revista "Negro sobre blanco" (n. 14) amb article sobre l'entrega del Premio Internacional de Novelas Editorial Losada 1959, acte en què intervé Ricardo Bastid (8-1960).
ARBP 44 / Retall de premsa "Conferencia del pintor Ricardo Bastid" que dona notícia de la conferència sobre el tema "Rehumanización del arte" que dió Bastid en l'Ateneo Pi y Margall (Buenos Aires) (8-1957).
ARBP 47 / Retall de premsa de "La Correspondencia de Valencia" "Ricardo Bastid" que parla de Bastid i el seu poemari "Far" (20-4-1935).
ARBP 51 / Rebut d'Ediciones Destino per a Ricardo Bastid per l'entrega de la novel·la "Los años enterrados" al concurs literari "Eugenio Nadal" (23-9-1959).
ARBP 9 / "Ha muerto uno de nosotros" per Ricardo Orozco. Article publicat en: "Ínsula", n. 242 (1-1967), pàg. 6.
ARBP 24 / Retall de premsa del diari Levante "El valenciano Ricardo Bastid expone en Madrid" (12-1-1955).
ARBP 25 / Retall de premsa del diari Ya amb crítica d'Antonio Cobos (18-1-1955).
ARBP 26 / Retall de premsa del diari ABC amb crítica de José Camón Aznar (23-1-1955).
ARBP 27 / Retall de premsa del diari España de Tánger amb crítica de Juan Antonio Cabezas "La pintura con inquietud de Ricardo Bastid" (23-2-1955).
ARBP 28 / Retall de premsa de diari no identificat amb crítica de José María Jove "Ricardo Bastid, en el Saloncillo de la Revista Ateneo" (1955).
ARBP 29 / Reetall de premsa de diari no identificat amb crítica "La obra de Ricardo Bastid se entronca con lo tradicional" (Rosario, 22-6-1960)
ARBP 30 / Retall de premsa del diari ABC amb entrevista a Antonio Buero Vallejo en la que se cita el seu retrat firmat per Ricardo Bastid (30-5-1974).
ARBP 31 / 6 retalls de premsa amb articles sobre l'exposició-homenatge a Ricardo Bastid Peris en el Círculo de Bellas Artes: "Homenaje al escritor y pintor valenciano Ricardo Bastid Peris" (Las Provincias, 8-6-1988); "Recuperan la figura del valenciano Ricardo Bastid Peris (Levante, 8-6-1988); "Bellas artes exhibe hoy una muestra sobre Bastid (Levante, 15-9-1988); "Cuñat quiere recuperar a los artistas 'exiliados'" (Levante, 17-9-1988); "Homenaje del Círculo de Bellas

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU. Arxiu Ricardo Bastid Peris

INVENTARI

Artes al pintor y escritor valenciano Ricardo Bastid" (Las Provincias, 19-9-1988); "Ricardo Bastid: pasión y oficio" d'Olga Real (Levante, 23-9-1988).

ARBP 35 / Retall de premsa de Noticias Gráficas "Ricardo Bastid nos habla de su novela Puerta del Sol" en la sección "Los libros por dentro" (21-7-1959).

ARBP 45 / Invitació a la conferència "Proyección de Unamuno y Ortega, sobre la actual juventud española" de Ricardo Bastid en l'Ateneu Luis Bello (Rosario) (27-11-1958).

ARBP 46 / Retall de premsa "Visitará esta ciudad el conocido novelista y pintor R. Bastid" que dona notícia de la inauguració d'una exposició i de dos conferències: "El esoterismo en la literatura española actual" i "La Nouvelle Vague y sus escollos" (Rosario) (6-6-1960).

ARBP 48 / Retall de premsa del diari España de Tánger "Los premios "Sésamo" para cuentos y pintura" de Juan Antonio Cabezas, en el que apareix Ricardo Bastid com jurat (6-7-1955).

ARBP 50 / Retall de premsa amb fotografia del personal tecnoliterari de l'editorial Losada: Silvio Baldessari, Mabel Peremartí, Luis Alejandro, Andrés Ramón Vázquez, Ricardo Bastid i Manuel Lamana; dedicatòria manuscrita: "Felicidades [...] Ricardo y Carmen".

ARBP 63 / "Ricard Bastid i Peris: (1919-1966): obra i memòria dossier = Ricardo Bastid Peris: (1919-1966): obra y memoria dossier" de María Matilde de Tomás Bastid. Disc compacte (CD-ROM). Conté: dossier amb documents amb dades personals i professionals; annex homenatge a l'intel·lectual valencià; ressenya de diversos objectes del domicili familiar.

ARBP 33 / "Entrevista a Ricardo Bastid": Audició "Los lectores y su autor", Programa V, Radio Municipal. Lectors Marta Mercader de Sánchez Albornoz, Jorge Cassani; compaginador, presentació i direcció Jorge Masciángoli (Buenos Aires, 1959).

ARBP 34 / Retall de premsa de revista Señales "Con Ricardo Bastid" per María Esther de Miguel (ca. 1959).

DOCUMENTACIÓ NECROLÒGICA

ARBP 8 / Sobre amb un recordatori i cinc esqueles retallades de periòdics per la defunció de Ricardo Bastid Peris (1966).

OBRA DE CREACIÓ

PROSA

ARBP 59 / "Sólo una casa". Mecanografiat.

ARBP 60 / "Contramina (Relato)". Mecanografiat.

ARBP 61 / "Los años enterrados (Novela)". Mecanografiat amb anotacions i correccions manuscrites.

POESIA

ARBP 58 / "Variaciones de la meditación y el vértigo". Mecanografiat amb anotacions manuscrites.

TEATRE

ARBP 62 / "Mientras sale la luna: Drama en tres actos". Mecanografiat amb anotacions i correccions manuscrites.

ARTICLES DE PREMSA

ARBP 32 / Retall de premsa del diari Correo de la tarde amb article de Ricardo Bastid "No me avergoncé del Evangelio", fent una crítica del dit llibre en la secció "Libros en Vidriera" (19-12-1959). Estava *grapat amb ARBP 39*.

ARBP 36 / Dos exemplars de la revista "Negro sobre blanco" (n. 10 y 11) amb sengles articles de Ricardo Bastid "En torno a Christiane Rochefort (I y II)" (12-1959 i 2-1960).

ARBP 37 / Exemplar de la revista "Hora Actual" (n. 3) amb article de Ricardo Bastid "Reflexiones de un pintor desorientado" (10-1963).

DOCUMENTACIÓ LABORAL / PROFESSIONAL

CATÀLEGS

ARBP 18 / "Catálogo oficial de la Exposición Nacional de Bellas Artes de 1952 : [Mayo-Junio, Palacios del Retiro]" (Madrid : Blass, [1952]).

ARBP 19 / Butlletí d'inscripció a la III Bienal Hispanoamericana de Arte a nom de Ricardo Bastid Peris (Barcelona, 1955).

ARBP 20 / Catàleg "Exposición de Pintura de Ricardo Bastid" en el Saloncillo de la Revista Ateneo (Madrid, del 10 al 25-1-1955).

BIBLIOTECA VALENCIANA NICOLAU PRIMITIU. Arxiu Ricardo Bastid Peris

INVENTARI

ARBP 21 / Catàleg "Exposición Bastid" en la Galería Velázquez (Buenos Aires, del 30-9-1957 al 12-10-1957).
ARBP 22 / Invitació "Pintura de Ricardo Bastid" en la Galería O (Rosario, del 13 al 25-6-1960).
ARBP 23 / Catàleg "Exposición-Homenaje Ricardo Bastid Peris" en el Círculo de Bellas Artes (Valencia, 9-1988).

CORRESPONDÈNCIA

ARBP 12 / Carta de Ricardo Bastid Peris a Antonio Buero Vallejo.

DOCUMENTACIÓ GRÀFICA

ARBP 49 / Anunci il·lustrat de la Librería-Club Clan firmat per B. (Ricardo Bastid) en retall de premsa de la revista "Índice"; anotació manuscrita: "Recuerdo de "Índice", julio 1956, Madrid" (7-1956).

ARBP 52 / Fotografia de retrat a al llapis de Ricardo Bastid en la presó d'Alcalá de Henares, firmat por J.R.G. i dedicat per Ricardo Bastid a la seua germana (l'original està en la col·lecció particular de la família) (7-9-1947).

ARBP 53 / 14 fotografies en B/N de retrats pintats per Ricardo Bastid Peris en la dècada dels 50: "La niña de la estrella", Nicolás Sánchez-Albornoz, Françoise Canteloube, Jaime Torrubiano (amb dedicatòria autògrafa del retratat per al pintor), Sra. Izquierdo, "Amiga de Ricardo", Carmen Tapia (3 retratos), Magdalena Ciprut, Enrique Tapia, "Tía Pito", Matilde Peris, Luis Jiménez de Asua.

ARBP 54 / 26 fotografies en B/N i en color de quadros de Ricardo Bastid, principalment olis, pintats de 1946 a 1966: "En el patio", "En la celda", "Paisaje de Canencia de la Sierra", "Pareja", "Cuerda de presos", "Paisaje del Arroyo Abroñigal", "Paisaje valenciano", "Campesinos saludando al tren", "Toledo", "La apisonadora", "El llanto", "Tejados de la Mancha", exposició Galería Velázquez (Buenos Aires), "La familia", "La primavera", "Fusilado", "Las Amazonas", "Ninfas danzando", "La cola", "Muchachas haciéndose las trenzas", "Cuerda de prisioneros" i 5 fotografies xicotetes sense identificar.

ARBP 55 / 5 fotografies en B/N de murals de Ricardo Bastid realitzats en 1963: "Crucifixión", "Vendedoras de frutas", "Torso de ninfa", "Pescadora", "Virgen con niño".

ARBP 56 / 7 fotografies d'escultures de Ricardo Bastid per al jardí de la casa de Moreno realitzats de 1960 a 1966.

ARBP 57 / Fullet "Exposició i guia de lectura Miguel Hernández" de la Biblioteca Municipal de Mislata, il·lustrat amb un dibuix de Ricardo Bastid (1992).